

**ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОІВ ЧОРНОБІЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

***НАУКА ПРО ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ
ЯК ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ***

МАТЕРІАЛИ

***Всеукраїнської науково-практичної конференції
курсантів, студентів, ад'юнктів (аспірантів)***

26 травня 2022 року

м. Черкаси

електричного струму /І.П. Кравець, М.С. Коваль //Збірник наукових праць «Пожежна безпека». – 2007. – № 10. – С. 75-81.

4. <https://odinelectric.ru/equipment/circuit-breaker/chto-takoe-differentsialnyj-avtomat>

5. https://electrica.shop.com.ua/ua/articles/96.vidminnist_difrele_vid_difavtomata

УДК841

ОПТИМІЗАЦІЯ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ

Верхалюк Ю. С.

Придатко В. В.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Актуальність. Як свідчать реалії сучасності та дослідження відомих науковців світу і України[4] процес успішної ліквідації пожежі залежить від багатьох факторів, що як залежать від людини так і є збігом певних обставин. До факторів, що можуть залежати від людини можна віднести: час з моменту початку загорання до його виявлення, оперативність повідомлення про загорання до рятувальних підрозділів, час збору, доїзду та подачі вогнегасних речовин рятувальними підрозділами[3-6]та інші. Левова частка часу доїзду рятувальних підрозділів до місця події залежить від погодних умов, завантаженості вуличної мережі та місця розташування самого депо рятувального підрозділу.

На підставі нормативних даних [2] можна визначити допустимі межі радіусу обслуговування рятувальними підрозділами в межах адміністративно-територіальної одиниці, що становить не більше ніж 3 км по дорогах загального користування функціональної зони населеного пункту.

Враховуючи вищезазначене, актуальним є завдання щодо пошуку нових і ефективних варіантів оптимізації зон обслуговування та вирішення проблеми вільного розвитку пожежі шляхом зменшення часу доїзду рятувальних підрозділів.

Основний матеріал. Беручи до уваги, що демографічна ситуація та технологічний розвиток сприяє швидкій розбудові населених пунктів виникає проблема дотримання допустимих радіусів захисту населених пунктів при русі пожежного автомобіля дорогами загального користування існуючими підрозділами із дотриманням нормативних відстаней.

Опрацьовуючи матеріал наукових досліджень[3-6], нормативних актів, які регулюють порядок розміщення депо рятувальних підрозділів [2] та провівши роботу із електронними картами, на основі Тульчин Вінницької області, виявлено, невідповідність радіусу обслуговування орієнтовно на 1,2 км **та відсутності** захисту окремих територій населеного пункту.

Враховуючи вище викладене та беручи до уваги порядок функціонування добровільної пожежної охорони, який обумовлено[1], можемо прийти до вирішення порушеної проблеми двома шляхами:

- влаштування в межах населеного пункту декілька районів обслуговування рятувальними підрозділами у вигляді певних радіусів, що можуть перекриватись [4] за умови переміщення існуючого депо рятувального підрозділу;

- влаштування на територіях населеного пункту, що не потрапляють до радіусу обслуговування існуючого рятувального підрозділу, в межах території фермерського господарства та виробничого об'єкту приміщень пристосованих для розміщення техніки, обладнання та караульних [1] добровільної пожежної охорони у формі добровільних пожежних команд.

Висновок. Отже, враховуючи і **стрімку демографічний** розвиток нашої держави і **технологічний** прогрес, які призводять до розширення фактичних меж населених пунктів, існують декілька варіантів вирішення проблеми забезпечення своєчасного реагування на **звичайні** ситуації, що наведено на прикладі існуючого підрозділу рятувальної служби м. Тульчин Вінницької області. Запропоновані варіанти, **як влаштування декількох районів** обслуговування рятувальними підрозділами у вигляді певних радіусів, так і влаштування в межах **території фермерського господарства та виробничого об'єкту добровільних пожежних команд** призводить до оптимізації реагування на **надзвичайні** ситуації та події в межах умовно розглянутого населеного пункту, а також надає можливість розширення зони обслуговування на населені пункти, що з ним межують.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження Порядку функціонування добровільної пожежної охорони : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 року № 564. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2013-%D0%BF#Text> (дата звернення 22.04.2022).

2. Планування та забудова територій : ДБН В.2.2-12:2019. [Чинний з 01.10.2019]. Київ : Мінрегіонбуд України, 2019. 178 с.

3. Паснак І.В. Вплив критичного часу пожежі в приміщенні промислового підприємства на технології її ліквідації. **Науковий вісник НЛТУ**. 2012. Вип. 22.6. С. 103-114.

4. Гуліда Е.М. Зменшення тривалості вільного розвитку пожежі на основі оптимізації шляху слідування пожежників до місця її виникнення. **Збірник наукових праць Пожежна безпека**. 2013. Вип. 23. С. 64-70.

5. Паснак І.В. Розкриття особливостей впливу організації цих чинників на тривалість вільного розвитку пожежі. **Науковий вісник НЛТУ**. 2014. Вип. 24.3. С. 372-377.

6. Аналіз чинників впливу на тривалість слідування пожежного автомобіля до місця виклику / І.В.Паснак та ін. **Науковий вісник НЛТУ**. 2014. Вип. 26.1. С. 286-292.